

Sprawozdanie za rok 2018

Gminnego programu wspierania rodziny

w Gminie Zabłudów na lata 2018 – 2020

Rodzina jest podstawową jednostką systemu społecznego, która kształtuje ludzkie zachowania i przygotowuje do życia w społeczeństwie. Jednak w dysfunkcyjnych rodzinach można zaobserwować trudności spowodowane takimi czynnikami jak: bezrobocie, choroba, wzrost kosztów utrzymania, bądź też uzależnienia, przemoc, przestępczość, zaniedbywanie obowiązków, brak umiejętności wychowawczych. Nieprawidłowe funkcjonowanie rodziny ma negatywny wpływ na jej członków, ale też na całe społeczeństwo.

Na terenie Gminy Zabłudów we wspieraniu rodzin dysfunkcyjnych uczestniczy 9 podmiotów publicznych, niepublicznych oraz służb samorządowych i instytucji o zasięgu gminnym, które zostaną przedstawione w dalszej części sprawozdania.

Gmina Zabłudów jako Gmina miejsko – wiejska na koniec 2018 roku liczyła **9 241** mieszkańców , w tym **9 133** mieszkańców zameldowanych na pobyt stały i **108** mieszkańców zameldowanych na pobyt czasowy.

Dla potrzeb sprawozdania opracowano Kartę Informacyjną z danymi na temat liczby mieszkańców, liczby osób pozostających bez pracy i zarejestrowanych w Powiatowym Urzędzie Pracy w Białymstoku, liczby dzieci i młodzieży z terenu Gminy Zabłudów umieszczonych w pieczy zastępczej, liczby rodzin korzystających z pomocy społecznej, dodatku mieszkaniowego, świadczeń rodzinnych i wychowawczych, funduszu alimentacyjnego i stypendiów socjalnych.

Karta Informacyjna:

Wyszczególnienie	Rok 2018
Liczba mieszkańców Gminy Zabłudów	9 241
- w tym zameldowani na pobyt stały	9 133
- w tym zameldowani na pobyt czasowy	108
Liczba osób zarejestrowanych w Powiatowym Urzędzie Pracy w Białymstoku	257 (w tym 103 kobiety)
Liczba rodzin korzystających z pomocy społecznej	239
Liczba rodzin korzystających ze świadczeń rodzinnych – średnio w miesiącu	430
Liczba rodzin korzystających ze świadczenia wychowawczego 500 + - średnio w miesiącu	620
Liczba rodzin korzystających z Funduszu Alimentacyjnego	28
Liczba rodzin korzystających z dodatku mieszkaniowego / energetycznego	55 / 33
Liczba dzieci korzystających ze stypendiów szkolnych w I i II półroczu	85 / 60 (w tym 1 zasiłek szkolny)

Liczba dzieci / młodzieży z terenu Gminy Zabłudów umieszczonych w pieczy zastępczej	2
Liczba dzieci / młodzieży z terenu Gminy Zabłudów umieszczonych w placówkach opiekuńczych	7
Liczba osób z terenu Gminy Zabłudów objęta nadzorem kuratora	37

Opracowanie: dane własne MOPS

Ze świadczeń pomocy społecznej w 2018 roku w ramach zadań własnych i zleconych, bez względu na ich rodzaj, formę i źródła finansowania łącznie skorzystało **239** rodzin liczących **546** osób.

Powody trudnej sytuacji życiowej osób korzystających z pomocy społecznej w 2018 roku przedstawia poniższa tabela:

Powody trudnej sytuacji życiowej	Liczba rodzin ogółem	Liczba osób w rodzinach
Ubóstwo	123	282
Bezdomność	5	7
Potrzeba ochrony macierzyństwa - w tym wielodzietność	41 27	193 152
Bezrobocie	76	176
Niepełnosprawność	91	156
Długotrwała lub ciężka choroba	107	246
Bezradność w sprawach opiekuńczo – wychowawczych i prowadzenia gospodarstwa domowego ogółem	27	88
Przemoc w rodzinie	3	9
Alkoholizm	16	29
Trudności w przystosowaniu do życia po zwolnieniu z zakładu karnego	3	3
Zdarzenia losowe	0	0

Z danych Powiatowego Centrum Pomocy Rodzinie w Białymstoku wynika, że w 2018 roku w pieczy zastępczej umieszczono **3** dzieci z terenu gminy Zabłudów, zaś żadne z dzieci nie znalazło się w placówkach opiekuńczych. Ponadto **37** osób z Gminy Zabłudów było objęte w 2018 roku nadzorem kuratora.

Głównymi celami programu wspierania rodziny w Gminie Zabłudów realizowanych w 2018 r. było m.in.:

- zapewnienie profesjonalnego wsparcia rodzinom biologicznym w prawidłowym pełnieniu funkcji opiekuńczo - wychowawczej,

- zapewnienie ochrony dzieciom w rodzinach zagrożonych przemocą,
- pomoc dydaktyczna dzieciom mającym problemy w nauce,
- organizowanie warsztatów kształtujących rozwój uzdolnień i zainteresowań dzieci,
- organizowanie warsztatów dla rodziców wzmacniających ich kompetencje,
- wspieranie interdyscyplinarne dzieci i ich rodzin.

Zadania realizowano przy jednoczesnej współpracy instytucji samorządowych, placówek oświatowych i innych podmiotów współpracujących na rzecz rodziny. Zadania do zrealizowania oraz wskaźniki ich realizacji w 2018 roku obrazuje poniższa tabela:

Gminny Program Wspierania Rodziny (2018)– realizacja celów szczegółowych:	
1.	Zapewnienie profesjonalnego wsparcia rodzinom biologicznym w prawidłowym pełnieniu funkcji opiekuńczo – wychowawczej
	- warsztaty „Szkoła dla Rodziców” II edycja
2.	Zapewnienie ochrony dzieciom w rodzinach zagrożonych przemocą poprzez następujące działania:
2a.	Wspieranie rodziców w funkcji opiekuńczo wychowawczej poprzez współpracę z asystentem rodziny: - liczba asystentów rodziny – 1 (zatrudniony w zadaniowym systemie czasu pracy; wydatki na wynagrodzenie pochodzą z budżetu gminy oraz z dotacji) - wydatki na wynagrodzenie – 45.080,81 zł, w tym: · z budżetu gminy – 27.458,81 · z innych źródeł – 17.622,00 · Fundusz Pracy – 12.648,00 · dotacja – 4.974,00 - liczba rodzin korzystających ze wsparcia asystenta rodziny – 10 - liczba dzieci w rodzinach współpracujących z asystentem rodziny – 22 - przeciętny czas pracy asystenta z rodziną – 10,5 miesiąca - liczba rodzin zobowiązanych przez sąd do współpracy z asystentem rodziny - 1 - liczba rodzin, z którymi asystent rodziny zakończył współpracę ze względu na osiągnięcie celów – 2 - liczba nowych rodzin, z którymi asystent rodziny rozpoczął pracę – 5
2b.	Prowadzenie wszechstronnej pracy socjalnej z rodziną: - liczba rodzin, którym udzielono pomocy w postaci pracy socjalnej – 215 (w tym na wsi - 154) · liczba osób w rodzinach, którym udzielono pomocy w w/w formie - 463 - liczba rodzin, którym udzielono pomocy wyłącznie w postaci pracy socjalnej – 64 (w tym na wsi - 45) · liczba osób w rodzinach, którym udzielono pomocy w w/w formie - 107
2c.	Podejmowanie działań w celu pozostawienia dzieci w rodzinie biologicznej oraz przywrócenie dzieci umieszczonych w pieczy zastępczej rodzinom biologicznym: - w 2018 roku żadne z dzieci nie zostało odebrane rodzinie biologicznej
2d.	Organizowanie specjalistycznego poradnictwa: - Mobilny Punkt Wsparcia - Punkt Pomocy Rodzinie z Problemem Alkoholowym w Zabłudowie („Panorama”) · spotkania z terapeutką prowadzącą poradnictwo i zajęcia grupy edukacyjno –

	motywującej odbywają się co 2 tygodnie
2e.	Podejmowanie działań profilaktycznych sprzyjających umacnianiu rodziny (m.in. poprzez realizację projektów) - „Razem możemy więcej” (w tym „Akademia Rodziców”)
3.	Pomoc dydaktyczna dzieciom mającym problemy w nauce m.in. poprzez usługi wolontariatu, wsparcie stowarzyszeń i fundacji: Stowarzyszenie Społeczno – Edukacyjne „Panorama” (pkt 6, pkt 10c) - pomoc w nauce, zajęcia dydaktyczno - wyrównawcze - indywidualne konsultacje pedagogiczne i poradnictwo dla rodziców oraz dzieci i młodzieży (Panorama) · liczba dzieci korzystających z konsultacji - 7 · najczęściej zgłaszane problemy – niepowodzenia w nauce, brak integracji z grupą rówieśniczą, niesprawiedliwość nauczycieli
4.	Organizowanie warsztatów kształtujących rozwój uzdolnień i zainteresowań dzieci, zapobiegających marginalizacji i propagujących prawidłowe zagospodarowanie czasu wolnego MIEJSKI OŚRODEK ANIMACJI KULTURY W ZABŁUDOWIE oraz: - Wiejski Dom Kultury w Rafałowie - Wiejski Dom Kultury w Rybołach - Wiejski Dom Kultury w Krynickich - Świetlica Wiejska w Halickich <u>Przykłady warsztatów i zajęć prowadzonych przez MOAK w Zabłudowie:</u> - CYFROWE DZIECIAKI - zajęcia z programowania i robotyki - warsztaty rzeźbiarskie - zajęcia szachowe - zajęcia plastyczne - nauka gry na gitarze - koło fotograficzne - logiczne czwartki - zajęcia ogólnorozwojowe ŚWIETLICA OSIEDŁOWO – ŚRODOWISKOWA Z ELEMENTAMI SOCJOTERAPII W ZABŁUDOWIE - prowadzona przez Stowarzyszenie „Panorama” przy współpracy MOAK w Zabłudowie (pkt 6, pkt 10c) - liczba wyjazdów integracyjnych – 4 · dwukrotny wyjazd na kręgle – 46 osób · wyjazd na basen w czasie ferii zimowych – 20 osób · wyjazd na dwudniowy biwak do Nowej Łuki – 44 osoby - współpraca z wolontariuszami, którzy cyklicznie odwiedzają placówkę i organizują warsztaty dla dzieci i młodzieży (Projektor Wolontariat Studencki) - utworzenie koła gier planszowych, zajęcia dla dzieci pt. „Planszówkowa Noc Listopadowa”, zorganizowanie Turniej Superfarmera - impreza „Nocne Kodowanie i programowanie w Panoramie” w ramach Europejskiego Tygodnia Kodowania Meet and Code oraz pozyskanie za pośrednictwem Fundacji TechSoup grantu w wysokości 400 Euro na zakup mini robotów i pomocy edukacyjnych na realizację tego przedsięwzięcia
5.	Organizowanie warsztatów dla rodziców, wzmacniających ich kompetencje rodzicielskie: - Akademia Rodziców oraz konsultacje specjalistów w ramach projektu „Razem możemy więcej” realizowanego przez Oddział Białostocki PSPiA KLANZA (Stowarzyszenie Panorama)

	- indywidualne konsultacje pedagogiczne i poradnictwo dla rodziców oraz dzieci i młodzieży (Panorama) · liczba godzin konsultacji - 25 · liczba osób korzystających z konsultacji - 9 rodziców oraz 7 dzieci · najczęściej zgłaszane problemy – problemy z zaburzeniami dzieci o charakterze emocjonalnym, niska samoocena dziecka, zachowania agresywne, kradzież, kłamstwo, nieposłuszeństwo
6.	Współpraca z instytucjami, stowarzyszeniami, organizacjami pozarządowymi działającymi na rzecz dziecka i rodziny:
	<u>Stowarzyszenie Społeczno – Edukacyjne „Panorama”</u> - liczba miejsc – 30 - przeciętna liczba umieszczonych dzieci – 30 - wydatki – 70.000 zł <u>Zadania w/w stowarzyszenia:</u> - prowadzenie świetlicy osiedlowo – środowiskowej z elementami socjoterapii przy współpracy MOAK w Zabłudowie - prowadzenie zajęć socjoterapeutycznych - opracowywanie i realizacja programów rządowych w ramach wyrównywania szans edukacyjnych i wspierania rozwoju edukacji na terenach wiejskich - organizowanie konsultacji pedagogicznych dla rodziców
7.	Zabezpieczenie podstawowych potrzeb bytowych dziecka i rodziny
7a.	Objęcie dożywianiem wszystkich wymagających tego dzieci, uczniów szkół podstawowych, gimnazjów, szkół ponadgimnazjalnych w formie gorącego posiłku: <u>„Pomoc państwa w zakresie dożywiania”</u> - liczba osób korzystających z posiłku (w formie pełnego posiłku) – 138 (w tym 91 na wsi) - liczba rodzin korzystających z posiłku – 65 (w tym 50 na wsi) - liczba osób w rodzinach – 283 (w tym 213 na wsi) - liczba punktów żywieniowych – 5, w tym: · 4 szkoły · 1 przedszkole - liczba posiłków – 13.098 (w tym 8.336 na wsi) - koszt posiłków – 65.243,08 zł
7b.	Przyznanie pomocy finansowej rodzinom na dofinansowanie zakupu artykułów szkolnych oraz podręczników w formie stypendiów szkolnych: - z pomocy skorzystało: 99 uczniów, w tym: · w formie stypendium szkolnego – 98 uczniów · w formie zasiłku szkolnego – 1 uczeń - kwota dotacji celowej: 109.230,00 zł, w tym: · 87.384,40 zł – kwota otrzymana z budżetu państwa (80% kosztów realizacji zadania) · 21.846,00 zł – kwota otrzymana z budżetu gminy (20 % kosztów realizacji zadania) - wydano: 83.836,80 zł, w tym: · 67.069,44 zł – z budżetu państwa · 16.767,36 zł – z budżetu gminy - pozostało z ogólnej kwoty: 24.773,20 zł, w tym: · 19.818,56 zł – z budżetu państwa · 4.954,64 zł – z budżetu gminy
7c.	Zapewnienie pomocy materialnej i rzeczowej ubogim rodzinom w ramach ustawy o pomocy społecznej, m.in. poprzez przyznawanie zasiłków i pomocy w naturze, kwalifikowanie do POPŻ 2014-2020:

	- liczba rodzin objętych pomocą społeczną w związku z trudną sytuacją życiową spowodowaną ubóstwem – 123 (w tym na wsi - 92) - liczba osób w w/w rodzinach – 282 <u>Program Operacyjny Pomoc Żywnościowa</u> - liczba złożonych wniosków – 86 - stowarzyszenia udzielające pomocy: · Bardzo Aktywna Wieś – BARWA – 68 wniosków · Chrześcijańska Służba Charytatywna – 13 wniosków · Ku Dobrej Nadziei – 4 wnioski · Lepsze Jutro – 1 wniosek - liczba osób korzystających z programu – 161 (w tym dzieci - 107) - podział osób korzystających z programu ze względu na płeć: · kobiety – 84 · mężczyźni – 77
7d.	Systematyczna praca socjalna z rodzinami dotkniętymi dysfunkcjami poprzez tworzenie indywidualnych programów naprawczych (kontrakty socjalne) dla rodzin: - liczba zawartych kontraktów socjalnych – 0
7e.	Współpraca z Powiatowym Urzędem Pracy w celu aktywizacji zawodowej osób długotrwale bezrobotnych: - warsztaty pt. "Nie daj się bezrobociu" organizowane przez Powiatowy Urząd Pracy w Białymstoku - zatrudniono 6 osób spośród bezrobotnych do wykonywania robót publicznych
8.	Wsparcie interdyscyplinarne dzieci i rodzin biologicznych
8a.	Praca realizowana poprzez powoływanie roboczych grup interdyscyplinarnych w ramach Zespołu Interdyscyplinarnego działającego przy Urzędzie Miejskim w Zabłudowie: - liczba posiedzeń zespołu interdyscyplinarnego – 4 - liczba utworzonych grup roboczych – 28 - liczba posiedzeń grup roboczych – 137 - liczba rodzin objętych procedurą „Niebieskiej Karty” – 28 - liczba prowadzonych procedur „Niebieskiej Karty” – 48 - liczba osób objętych pomocą grup roboczych: · kobiety – 52 · mężczyźni – 56 · dzieci – 28 - liczba zakończonych procedur „Niebieskiej Karty” - 38
9.	Poradnictwo specjalistyczne
9a.	Konsultacje i poradnictwo specjalistyczne: - Mobilny Punkt Wsparcia w ramach projektu „Razem możemy więcej” - Stowarzyszenie „Panorama” (pkt 6)
9b.	Praca asystenta rodziny (pkt 2a)
10.	Profilaktyka
10a.	Udział w ogólnopolskich kampaniach, których celem jest wzmocnienie podstawowych funkcji komórki społecznej, jaką jest rodzina: - Program „Razem możemy więcej”
10b.	Udział w projektach współfinansowanych ze środków Unii Europejskiej, mających na celu ochronę poziomu życia rodzin, wyrównywanie szans oraz rozwój specjalistycznego wsparcia: ·

	- Program Operacyjny Pomoc Żywnościowa (pkt 7c.) - „Znów aktywni” - program na rzecz integracji i aktywizacji społeczno-zawodowej podopiecznych MOPS w Zabłudowie <u>jak również prowadzenie akcji informacyjnej dotyczącej uczestnictwa w innych programach, m.in.:</u> - Płatny staż i praca dla osób 30+ (3-miesięczne bezpłatne szkolenie zawodowe: sprzedawca z obsługą kas fiskalnych lub pomoc kuchenna organizowane) – Fundacja Okno Na Wschód - "W stronę aktywizacji społeczno-zawodowej osób zagrożonych wykluczeniem społecznym" - Polskie Stowarzyszenie Doradcze i Konsultingowe - "Droga do aktywności" – Fundacja „Normalna Przyszłość”
10c.	Prowadzenie świetlic środowiskowych (w tym socjoterapeutycznych) dla dzieci i młodzieży ze środowisk wymagających wsparcia poprzez propagowanie idei wolontariatu i atrakcyjnych form aktywności społecznej: - świetlica osiedlowo – środowiskowa z elementami socjoterapii w Zabłudowie - prowadzona przez Stowarzyszenie „Panorama” przy współpracy MOAK w Zabłudowie (pkt 4, 6)

Z danych Miejskiego Ośrodka Pomocy społecznej wynika, iż na terenie Gminy Zabłudów w 2018 r. **123** rodziny a **282** osoby borykały się z trudną sytuacją materialną i finansową. Ośrodek wspomógł **135** dzieci finansując gorące posiłki w szkołach podstawowych w Dobrzyniówce, Rafałówce, Białostoczku oraz Zabłudowie.

MOPS w Zabłudowie dokłada wszelkich starań i udziela wsparcia w aktywności społecznej rodzin, motywuje dorosłych członków rodzin do podnoszenia kwalifikacji zawodowych. Informuje swoich podopiecznych o projektach, które temu służą. Na terenie Gminy mają miejsce 2 takie przedsięwzięcia: **„Znów aktywni”** i **„ Razem możemy więcej”**.

„Znów aktywni”, to program na rzecz integracji i aktywizacji społeczno – zawodowej podopiecznych MOPS w Zabłudowie. Program ma na celu aktywne włączenie i zapewnienie równych szans i aktywnego uczestnictwa na zatrudnienie. W ramach programu prowadzone jest indywidualne wsparcie psychologiczne dla 22 uczestników: 10 kobiet i 12 mężczyzn.

„Razem możemy więcej” – Mobilny Punkt Wsparcia oferuje poradnictwo specjalistyczne indywidualne (psycholog, terapeuta, mediator, radca prawny). Oferta jest skierowana do rodziców przeżywających problemy opiekuńczo – wychowawcze, mających dzieci w placówkach dziennych, będących we wsparciu asystenta rodziny.

W zakresie wyrównywania szans edukacyjnych dzieci i młodzieży, Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Zabłudowie udzielił w I półroczu 2018 roku 85 rodzinom stypendiów szkolnych, zaś w II półroczu 60 rodzinom (w tym 1 zasiłek szkolny).

Na terenie Gminy funkcjonuje **świetlica Osiedlowo – Środowiskowa z elementami socjoterapii prowadzona przez Stowarzyszenie „Panorama”**. Uczestnikami zajęć w świetlicy, od lutego do sierpnia 2018 r., było 76 osób oraz, w okresie od września do grudnia 2018 r., 70 dzieci i młodzieży w wieku od 7 do 16 roku życia oraz rodzice i opiekunowie prawni, w tym 7 dzieci z orzeczeniem o niepełnosprawności.

Świetlica oferuje następujące formy wsparcia:

- zajęcia wychowawczo – profilaktyczne,
 - zajęcia rozwijające zainteresowania,
 - zajęcia dydaktyczno – wyrównawcze
- oraz formy specjalistyczne:
- socjoterapia dzieci,
 - konsultacje pedagogiczne i poradnictwo dla rodziców.

Celem zajęć socjoterapeutycznych dla dzieci było eliminowanie przyczyn i przejawów utrwalonych niewłaściwych zachowań utrudniających dziecku realizację zadań życiowych poprzez wykorzystanie naturalnych sytuacji społecznych i dostarczanie nowych doświadczeń niosących adekwatne do rzeczywistości treści o sobie i innych. W roku 2018 odbyły się 52 zajęcia w 2 grupach po 26 zajęć w świetlicy (uczestniczyło w nich 20 dzieci). Przeprowadzono również zajęcia socjoterapeutyczne poza terenem świetlicy – 13 zajęć w Szkole Podstawowej w Zabłudowie (7 dzieci).

W 2018 roku w placówce były realizowane programy wychowawcze oraz socjoterapeutyczne w oparciu o programy „**Spójrz inaczej**” oraz *elementy „Treningu Zastępowania Agresji”*.

Z zakresu podnoszenia świadomości rodziców co do potrzeb edukacyjnych dzieci, świetlica Panorama organizowała w 2018 roku indywidualne konsultacje pedagogiczne z rodzicami oraz Akademię Rodziców. Celem zajęć było wzmocnienie rodzin dysfunkcyjnych w wypełnianiu roli konstruktywnego rodzica/opiekuna oraz wyposażenie uczestników w umiejętności wychowawcze, niezbędne do codziennej opieki nad dzieckiem.

Tutejsze **Gimnazjum** również przyczynia się do realizacji programów profilaktycznych i edukacyjnych dla dzieci i młodzieży, jak również dla nauczycieli i rodziców. Ponadto organizuje warsztaty kształtujące rozwój uzdolnień i zainteresowań dzieci i młodzieży. W 2018 roku odbyło się 14 takich incjatyw:

- *przedstawienie profilaktyczne przygotowane przez grupę teatralną Moovio: „Show” prezentowane uczniom gimnazjum i szkoły podstawowej oraz rodzicom gimnazjalistów,*
- *Szkoleniowa Rada Pedagogiczna „Samookaleczenia” (gimnazjum oraz szkoła podstawowa),*
- *Szkoleniowa Rada Pedagogiczna „Edukacja włączająca”,*
- *spotkanie z panią Małgorzatą Piekarską – pisarką i dziennikarką w Bibliotece Miejskiej w Zabłudowie w ramach cyklicznych „Spotkań z ludźmi z pasją”,*
- *warsztaty kulinarne oraz pogadanka dotycząca zdrowego stylu życia i aktywności fizycznej – prowadzone przez nauczycieli i uczniów z Zespołu Szkół Technicznych im. Gen. Andersa w Białymstoku,*
- *warsztaty profilaktyczne „Zagrożenia w sieci”,*
- *rozwrywki międzyklasowe w grach zespołowych,*
- *wernisaż wystawy fotograficznej: „Lektura pejzażu”, „Mistrzowie nastroju”,*
- *wyjazdy do kina / teatru: „Zimna Wojna” (w ramach wyjazdu kreatywnego uczniów z koła dziennikarskiego), „Dywizjon 303. Historia prawdziwa”, spektakl „Słomkowy kapelusz”,*
- *warsztaty komunikacji interpersonalnej „Wystąpienia publiczne”,*
- *realizacja programu rekomendowanego z profilaktyki selektywnej FRED GOES NET.*

Działaniami profilaktycznymi zostali objęci wszyscy uczniowie gimnazjum (130 osób), wszyscy nauczyciele gimnazjum (18 osób), nauczyciele Szkoły Podstawowej w Zabłudowie (26 osób) oraz rodzice gimnazjalistów (59 osób). Niektórzy brali udział w kilku formach zajęć. Łącznie w przedsięwzięciach Gimnazjum wzięły udział **233** osoby.

W Gminie Zabłudów istnieje pięć klubów propagujących aktywność fizyczną dzieci i młodzieży poprzez sport, turystykę i rekreację:

- **KS Rudnia Zabłudów,**
- **szkolny klub sportowy LUKS LIDER,**
- **UKS „Dąb”,**
- **LZS Zwierki,**
- **UAKS „Podlasie”.**

KS Rudnia dąży do rozbudzania zainteresowania sportem w szczególności piłką nożną wśród dzieci z terenu Gminy poprzez systematyczne zajęcia oraz rywalizację sportową na szczeblu wojewódzkim (mecze, turnieje piłki nożnej oraz wyjazdy na rozgrywki na terenie województwa podlaskiego). Do realizacji tych zadań KS Rudnia posiada bogate zaplecze sportowe: dwa boiska sportowe, siłownię, dostęp do hali sportowej, profesjonalny sprzęt sportowy oraz wyszkoloną kadrę. Niewątpliwym atutem jest lokalizacja Klubu, tj. przy kompleksie szkolnym w Zabłudowie. W zajęciach KS Rudnia uczestniczy ok. **100** dzieci .

W **Klubie LUKS LIDER** istnieją następujące sekcje:

- piłki nożnej,
- koszykówki,
- siatkówki,
- tenisa stołowego,
- lekkoatletyczna.

LUKS LIDER jest także organizatorem różnego rodzaju zawodów sportowych dla dzieci i młodzieży, jak również osób dorosłych. Są to:

- turnieje piłki nożnej,
- biegi przełajowe,
- turnieje tenisa stołowego,
- turnieje koszykówki.

LZS Zwierki , to przede wszystkim sekcja piłki nożnej, sekcja tenisa stołowego oraz sekcja szachowa.

UAKS „Podlasie” wiezie prym w zapasach i sumo.

Uczestnikami w/w imprez są nie tylko mieszkańcy Zabłudowa, ale również wsi z terenu gminy.

Na prowadzenie swoich działalności Kluby środki finansowe otrzymują z Urzędu Miejskiego w Zabłudowie.

W zakresie prowadzenia poradnictwa rodzinnego i realizowania programów profilaktycznych, psychoedukacyjnych skierowanych do rodziców i dzieci ważną rolę odgrywa świetlica osiedlowo – środowiskowa z elementami socjoterapii prowadzona przez Stowarzyszenie „Panorama” oraz Gimnazjum w Zabłudowie.

Rodzinom przeżywającym trudności opiekuńczo – wychowawcze, rodzinom dysfunkcyjnym, w codziennym prowadzeniu gospodarstwa domowego pomaga asystent rodziny. Na terenie Gminy Zabłudów jest zatrudniona 1 osoba pracująca w tym charakterze. Pracuje ona z 10 rodzinami. Praca asystenta rodziny obejmuje cztery obszary tj.:

- bezpośrednią pracę z rodziną,
- bezpośrednią pracę z dzieckiem,
- działania pośrednie realizowane na rzecz dziecka i rodziny,
- organizację własnego warsztatu pracy .

Zasadniczą metodą postępowania asystenta rodziny jest podążanie za rodziną, za jej członkami i wspieranie ich na drodze do zmiany oraz uzyskania pełnej samodzielności życiowej. Asystent rodziny pracuje z całą rodziną. Nie można bowiem pomóc jednej osobie w rodzinie nie pomagając pozostałym. Rozumiejąc rodzinę jako system staje się jasne, że dysfunkcja jednego członka systemu powoduje, że nie działa w pełni cały system. Problemy poszczególnych osób w rodzinie są zwykle ze sobą ściśle powiązane.

Przy realizacji programu wspierania rodziny w Gminie Zabłudów współpracują następujące podmioty:

- Komisariat Policji w Zabłudowie,
- pedagodzy z Gimnazjum i ZSzP w Zabłudowie oraz Szkoły Podstawowej w Rafałówce, Dobrzyniówce i Białostoczku,
- przedstawiciele parafii rzymskokatolickiej pw. św. Piotra i Pawła i parafii prawosławnej pw. ZNMP w Zabłudowie,
- przedstawiciele NZOZ św. Łukasza KERIT Sp. Z o.o. i NZOZ Przychodni Rodzinnej w Zabłudowie,
- Stowarzyszenie PANORAMA,
- Miejski Ośrodek Animacji i Kultury w Zabłudowie,
- Lokalny Zespół Interdyscyplinarny ds. przeciwdziałania przemocy w rodzinie,
- Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych
- oraz Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Zabłudowie we współpracy z Powiatowym Centrum Pomocy Rodzinie, Prokuraturą Rejonową w Białymstoku i Powiatowym Urzędem Pracy w Białymstoku.

Przedstawiciele tych podmiotów, jeśli zachodzi taka potrzeba, biorą czynny udział w posiedzeniach Grup Roboczych. Zadaniem Grup Roboczych jest opracowanie i realizacja planu pomocy w indywidualnych przypadkach wystąpienia przemocy w rodzinie, monitorowanie sytuacji rodzin, w których dochodzi do przemocy oraz rodzin zagrożonych wystąpieniem przemocy, dokumentowanie działań podejmowanych wobec rodzin, w których dochodzi do przemocy oraz efektów tych działań.

Świetlica szkolna w Zespole Szkolno-Przedszkolnym w Zabłudowie pełni na terenie szkoły funkcje opiekuńcze, wychowawcze i dydaktyczne. Opiece podlegają uczniowie klas 0 – III, którym rodzice nie mogą zapewnić opieki i obligatoryjnie wszyscy uczniowie dojeżdżający z klas 0 – VII. Uczniowie przychodzą na zajęcia po skończonych lekcjach lub oczekują na rozpoczęcie swoich zajęć. Obecność ich jest obowiązkowa. Opiekę i zajęcia

wychowawczo-dydaktyczne z uczniami prowadzą wychowawcy w wymiarze 26 godzin zegarowych tygodniowo.

Strategia z zakresu rozwiązywania problemów pomocy społecznej na najbliższe lata zorientowana jest na rozszerzenie i pogłębienie form pracy socjalnej, współpracę z różnymi instytucjami i organizacjami pożytku publicznego zajmującymi się pomocą społeczną oraz instytucjami działającymi w szerszym obszarze polityki społecznej jak: placówki oświatowo – wychowawcze, placówki służby zdrowia, Policja, parafie oraz określenie kierunków działań zmierzających do łagodzenia skutków dominujących problemów społecznych. Naczelną zasadą przy określaniu kierunków działań będzie przede wszystkim ustalenie, czy działania łagodzące powinny mieć wyłącznie charakter pomocy finansowej czy też profilaktyki oraz motywowania mieszkańców do zmian w swoim życiu, w szczególności poprzez edukację i aktywne poszukiwanie pracy.

Opracował : Piotr Torbicz